

SZCZEGÓŁOWE ZASADY WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU OCENIANIA DOTYCZĄCE UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM

Wewnątrz szkolne zasady oceniania Szkoły Podstawowej dla dzieci z upośledzeniem w stopniu umiarkowanym i znacznym zostały opracowane na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
2. Podstawa programowa kształcenia ogólnego uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych i gimnazjach – Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012.,poz.977)
3. Wydłużenie etapu edukacyjnego/przedłużenie etapu edukacyjnego – Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (DZ. U. z 2002 r.,nr15, poz.142, z późn.zm.), Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz.U.z 2012 r., poz.204)

1. Działalność edukacyjno-terapeutyczna szkoły oparta jest na indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych ustalonych dla każdego ucznia na podstawie wielospecjalistycznej oceny jego funkcjonowania.

2. Ocena poziomu funkcjonowania ucznia odbywa się w oparciu o Profil Psychoedukacyjny E. Schoplera, dla uczniów do 12 roku życia zawierający następujące obszary:

a) w skali rozwoju: naśladownictwo, komunikacja, percepcja, czynność poznawcze, koordynacja wzrokowo-ruchowa, motoryka duża i mała, mowa

b) w skali zachowań: nawiązywanie kontaktów i reakcje emocjonalne, komunikacja, reakcje na bodźce, zabawa i zainteresowanie przedmiotami

3. Innym narzędziem możliwym do przeprowadzenia diagnozy ucznia powyżej 12 roku życia jest: Profil Psychorozwojowy dla Młodzieży i Osób Dorosłych (AAPEP) G. Masibov, E. Schopler, B. Schaffer, R. Landrus: zawierają następujące skale:

- a) Skala Bezpośredniej Obserwacji; (w tym: umiejętności wykonawcze, samodzielne funkcjonowanie, umiejętność spędzania wolnego czasu, adaptacja do pracy, komunikatywność, zachowania interpersonalne)
- b) Skala Zajęć Domowych; (w tym: umiejętności wykonawcze, samodzielne funkcjonowanie, umiejętność spędzania wolnego czasu, adaptacja do pracy, komunikatywność, zachowania interpersonalne)
- c) Skala Szkoła; (w tym: umiejętności wykonawcze, samodzielne funkcjonowanie, umiejętność spędzania wolnego czasu, adaptacja do pracy, komunikatywność, zachowania interpersonalne).

4) Nauczyciele są zobowiązani, na podstawie orzeczeń publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychicznych i edukacyjnych ucznia u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe, uniemożliwiające sprostowanie tym wymaganiom.

5) Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę oraz formułowanie oceny.

6) Klasyfikowanie śródroczne ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym polega na okresowym podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym opracowanym na podstawie przepisów, o których mowa w § 6 ust.1.a pkt1, i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, zgodnie z § 13 ust.4 i § 15 ust 5,

7)Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się jeden raz w roku – na koniec pierwszego semestru, który kończy się w ostatnim pełnym tygodniu stycznia.

8) Klasyfikowanie końcowo roczne ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym w klasach I-III szkoły podstawowej polega na podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych określonych w

szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów, o których mowa w § 6 ust.1a pkt1, i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, zgodnie z § 13 ust.4 i § 15 ust 5,

9) Klasyfikowanie końcowo roczne ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, polega na podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów, o których mowa w § 6 ust.1a pkt1, i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, zgodnie z § 13 ust.4 i § 15 ust 5,

a)Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne śródroczne i końcowo roczne dla ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym są ocenami opisowymi. Ocena opisowa zawiera następujące obszary: w skali rozwoju naśladownictwo, komunikacja, percepcja, czynności poznawcze, koordynacja wzrokowo-ruchowa, motoryka duża i mała; w skali zachowań-nawiązywanie kontaktów i reakcje emocjonalne, komunikacja, reakcje na bodźce, zabawa i zainteresowanie przedmiotami.

b)W przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym ocena zachowania jest oceną opisową. Ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym promuje się do klasy programowo wyższej, uwzględniając specyfikę kształcenia tego ucznia, w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami).

9. Procedura wydłużenia etapu edukacyjnego:

Podstawa prawna: Rozporządzenie MENiS z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych. (Dz.U. 2002r. nr.15poz.142, 3 ust.7), zmiany z dnia 28.01.2008r.

Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz.U. z 2012 r.,poz.204)

a)Klasowy zespół nauczycieli na podstawie szczegółowej analizy osiągnięć edukacyjnych ucznia opracowuje opinię o postępach ucznia, w której określa argumenty uzasadniające wydłużenie etapu edukacyjnego.

b) Do opinii klasowego zespołu nauczycielskiego może być dołączona opinia psychologa i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

c) W celu wydłużenia uczniowi etapu edukacyjnego potrzebna jest pisemna zgoda rodzica lub prawnego opiekuna.

d) Przewodniczący klasowego zespołu nauczycielskiego przedstawia Radzie Pedagogicznej wniosek o przedłużanie etapu edukacyjnego. Rada Pedagogiczna opiniuje wniosek w drodze uchwały. Uchwała musi być podjęta najpóźniej do końca lutego roku poprzedzającego ostatni rok nauki w danej szkole.

e) Na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej dyrektor najpóźniej do końca lutego roku poprzedzającego ostatni rok nauki w danej szkole wydaje decyzję administracyjną o wydłużeniu etapu edukacyjnego i uwzględnienie zmiany w arkuszu organizacyjnym na następny rok szkolny.

f) Uczniowi, któremu wydłużono etap edukacyjny nie wydaje się promocyjnego lub końcowego świadectwa szkolnego, a treści programowe powinny być proporcjonalnie rozłożone na czas, na który został wydłużony etap edukacyjny.

A. DLA UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM W STOPNIU LEKKIM

I OGÓLNE ZASADY OCENIANIA

1. Oceny cząstkowe i oceny klasyfikacyjne śródroczne i końcoworoczne są ocenami wyrażonymi według skali przedstawionej w WSO w rozdziale V.
 2. Na półroczu i zakończenie roku szkolnego uczniowie dodatkowo otrzymują ocenę opisową wyników nauczania z poszczególnych przedmiotów.
 3. Ocena opisowa zawiera opis osiągnięć ucznia oraz wskazówki do dalszej pracy dla nauczycieli i rodziców. Informacje dla rodziców powinny mieć charakter opisowo – instruktażowy i opierać się głównie na konkretnych osiągnięciach ucznia. Niewielkie nawet postępy powinny być wzmacniane pozytywnie, natomiast brak postępów nie podlega wartościowaniu negatywnemu.
 4. W świadectwach szkolnych promocyjnych oraz świadectwach ukończenia szkoły wydawanych uczniom na drugiej stronie świadectwa nad „Wynikami klasyfikacji końcoworocznej” umieszcza się adnotację „*uczeń / uczennica realizował(a) program nauczania dostosowany do indywidualnych możliwości i potrzeb na podstawie orzeczenia publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej/specjalistycznej (wpisać właściwą nazwę poradni)*”.
- Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 24 kwietnia 2002 r. (Dz. U. Z 2002 r. Nr 46, poz.433).
5. Uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim realizują podstawę programową wspólną z innymi uczniami szkoły ogólnodostępnej, jednak program musi być dostosowany do ich możliwości, zgodnie z orzeczeniem poradni.

II SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCEN

<i>OCENA</i>	<i>OPANOWANIE UMIEJĘTNOŚCI I AKTYWNOŚĆ</i>	<i>POSIADANA WIEDZA</i>
celująca – poziom wymagań wykraczających poza program	<ul style="list-style-type: none"> -umiejętności wykraczają poza poziom wymagań -posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych -osiąga sukcesy w konkursach, zawodach sportowych i innych - wzbogaca swą wiedzę lekturą 	-posiada wiedzę wykraczającą poza zakres materiału
bardzo dobra – poziom wymagań dopełniających	<ul style="list-style-type: none"> -aktywnie uczestniczy w lekcji, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami -rozwiązuje zadania dodatkowe -dociera samodzielnie do źródeł wskazanych przez nauczyciela -zawsze przygotowany do lekcji, odrabia prace domowe 	-opanował materiał przewidziany programem
dobra – poziom wymagań rozszerzających	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi korzystać z zaprezentowanych na lekcji źródeł informacji - poprawnie stosuje zdobyte wiadomości -samodzielnie wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne -pod kierunkiem nauczyciela rozwiązuje zadania o większym stopniu trudności -zwykle przygotowany do lekcji, odrabia prace domowe 	-opanował materiał w stopniu zadawalającym
dostateczna – poziom wymagań podstawowych	<ul style="list-style-type: none"> -wykonuje typowe zadania wg schematów -pracuje chętnie na miarę swoich możliwości -wymaga ukierunkowania pracy przez nauczyciela -wymaga wielu przypomnień, powtórzeń, wsparcia ze strony nauczyciela -zazwyczaj przygotowany do lekcji 	-opanował podstawową wiedzę pozwalającą na zrozumienie najważniejszych zagadnień na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawach programowych
dopuszczająca – poziom wymagań koniecznych	<ul style="list-style-type: none"> -rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności -wymaga ciągłego nadzoru przy pracy 	-ma braki w opanowaniu podstaw programowych, ale nie przekreślają one możliwości uzyskania przez

	<p>-pracuje tylko przy wsparciu nauczyciela i pod jego kierunkiem</p> <p>-prowadzi zeszyt przedmiotowy</p> <p>-rozumie czytany tekst</p> <p>-nie jest aktywny na lekcji</p> <p>-często nie jest przygotowany do lekcji</p>	<p>ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki</p>
niedostateczna	<p>-nie jest w stanie nawet przy pomocy nauczyciela wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności</p> <p>-nie wykazuje zainteresowania nauką</p> <p>-nie wykonuje prac domowych</p> <p>-zwykle jest nieprzygotowany do lekcji (brak zeszytu, podręcznika, przyborów itp.)</p> <p>-nie potrafi korzystać z pomocy wskazanych przez nauczyciela;</p> <p>-odmawia współpracy.</p>	<p>-nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności, braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z danego przedmiotu</p>

III ZASADY OCENANIA ZACHOWANIA

1. Kryteria ocen z zachowania są takie same jak dla wszystkich uczniów, z uwzględnieniem specyfiki upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim; dodatkowo uczniowie otrzymują ocenę opisową.
2. Ocena z zachowania nie może mieć wpływu:
 - na oceny z zajęć edukacyjnych;
 - promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.
3. Przy opisie zachowania należy brać pod uwagę:
 - zdolności nawiązywania pozytywnych kontaktów w klasie i poza nią;
 - umiejętność pracy w zespole;
 - udzielanie pomocy innym – opiekuńczość;
 - podejmowanie z własnej inicjatywy działań na rzecz klasy, szkoły;
 - dotrzymywanie obietnic i zobowiązań – reagowanie adekwatnie do sytuacji;
 - umiejętność opanowania własnych negatywnych emocji – złość, gniew, kłótność, płacz;
 - umiejętność ujawniania emocji pozytywnych – radość, życzliwość, spokój;
 - aktywność podczas zajęć;
 - pracowitość i obowiązkowość;
 - szanowanie godności innych osób;
 - życzliwość i uprzejmość w stosunku do innych;
 - umiejętność cieszenia się z sukcesów koleżanek i kolegów;
 - poszanowanie własności osobistej;
 - poszanowanie własności społecznej.

B. DLA UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM W STOPNIU UMIARKOWANYM LUB ZNACZNYM

Ze względu na specyficzny charakter edukacji uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, a także indywidualne tempo i zakres nauki każdego ucznia, osiągnięcia w poszczególnych sferach oddziaływań pedagogicznych i rewalidacyjnych są planowane indywidualnie. Dokonywana okresowo przez nauczycieli i specjalistów wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia umożliwia modyfikowanie indywidualnego programu edukacyjnego i dostosowanie poziomu oczekiwanych osiągnięć ucznia do jego możliwości.

Na podstawie orzeczenia Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego nauczyciel powinien dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia.

Przy ustalaniu oceny z osiągnięć edukacyjnych należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywaniu się ze swoich obowiązków.

Cele edukacyjne, zadania i treści nauczania dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym określa podstawa programowa.

Podstawa programowa kształcenia ogólnego uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych i gimnazjach – Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012.,poz.977)

I OGÓLNE ZASADY OCENIANIA

- Uczniowie zdiagnozowani jako upośledzeni umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym realizują odrębną podstawę programową. Każdy uczeń ma opracowany indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny.
- Uczniowie z upośledzeniem umysłowym umiarkowanym i znacznym nie przystępują do egzaminu gimnazjalnego.
- Dyrektor szkoły na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) oraz na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej w tym niepublicznej, spełniającej warunki, o których mowa w art. 71 bust. 3b ustawy, zwalnia ucznia ze sprzężoną niepełnosprawnością lub autyzmem z nauki drugiego języka. Zwolnienie może dotyczyć części lub całego okresu kształcenia w danym typie szkoły.

II SPOSÓB OCENIANIA UCZNI

1. Oceny cząstkowe i oceny klasyfikacyjne śródroczne i końcoworoczne są ocenami opisowymi z wyjątkiem oceny z przedmiotu: religia/etyka.
2. Ucznia promuje się do klasy programowo wyższej uwzględniając specyfikę kształcenia tego ucznia, w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami).
3. O ukończeniu szkoły przez ucznia postanawia na zakończenie klasy programowo najwyższej rada pedagogiczna, uwzględniając specyfikę kształcenia tego ucznia, w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami).
4. Na świadectwach szkolnych promocyjnych oraz świadectwach ukończenia szkoły wydawanych uczniom na drugiej stronie świadectwa nad „Wynikami klasyfikacji końcoworocznej” umieszcza się adnotację „*uczeń / uczennica realizował(a) program nauczania dostosowany do indywidualnych możliwości i potrzeb na podstawie orzeczenia publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej/specjalistycznej (wpisać właściwą nazwę poradni)*”.
5. Nawet niewielkie postępy ucznia powinny być wzmacniane pozytywnie, natomiast brak postępów nie podlega wartościowaniu negatywnemu.

III ZASADY OCENIANIA ZACHOWANIA

1. Ocena z zachowania jest oceną opisową
2. Ocena z zachowania nie może mieć wpływu:
 - na oceny z zajęć edukacyjnych;
 - promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły
3. Przy opisie zachowania należy brać pod uwagę:
 - zdolności nawiązywania pozytywnych kontaktów w klasie i poza nią;
 - umiejętność pracy w zespole;
 - udzielanie pomocy innym – opiekuńczość;
 - podejmowanie z własnej inicjatywy działań na rzecz klasy, szkoły;
 - dotrzymywanie obietnic i zobowiązań – reagowanie adekwatnie do sytuacji;
 - umiejętność opanowania własnych negatywnych emocji – złość, gniew, kłótność, płacz;
 - umiejętność ujawniania emocji pozytywnych – radość, życzliwość, spokój;
 - aktywność podczas zajęć;
 - pracowitość i obowiązkowość;
 - szanowanie godności innych osób;
 - życzliwość i uprzejmość w stosunku do innych;
 - umiejętność cieszenia się z sukcesów koleżanek i kolegów;
 - poszanowanie własności osobistej;
 - poszanowanie własności społecznej.

C) DLA UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU GŁĘBOKIM

Dzieci i młodzież z upośledzeniem w stopniu głębokim nie podlegają obowiązkowi oceniania. Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu głębokim nie otrzymują świadectw. Szkoła może wydać rodzicom zaświadczenie, w którym znajdują się informacje o postępach w różnych obszarach funkcjonowania podopiecznego.

Zaświadczenie wydaje się w oparciu o prowadzoną dokumentację zajęć rewalidacyjno-wychowawczych. Nie ma wzoru według którego należy sporządzić opis funkcjonowanie. Przygotowanie wzoru spoczywa na terapeutcie prowadzącym zajęcia.